

Aan de Minister van Asiel en Migratie

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota naar aanleiding van het verslag
Asielnoodmaatregelenwet

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

1. Aanleiding

De VKC voor Asiel en Migratie heeft op 4 april 2025 verslag uitgebracht over het voorstel voor de Asielnoodmaatregelenwet. De nota naar aanleiding van het verslag is gereed voor indiening. Ook is een nota van wijziging opgesteld.

2. Geadviseerd besluit

Het ondertekenen en indienen bij de Tweede Kamer van:

- De nota naar aanleiding van het verslag en de bijbehorende aanbiedingsbrief (bijlagen 1 en 2),
- de nota van wijziging (bijlage 3).
- Instemmen (onder hierna nader te beschrijven voorwaarden) met het openbaar maken van stukken waarnaar wordt verwezen in de (vier) openbaar gemaakte beslisnota's, voor zover deze niet al eerder zijn gedeeld met de Kamer.
- Instemmen met het openbaar maken van uitvoeringstoetsen, voor zover deze niet al zijn gedeeld met de Kamer.

NB. de eerstvolgende procedurevergadering van de Vaste Commissie voor Asiel en Migratie is op woensdag 21 mei a.s. Om agendering bij die vergadering mogelijk te maken is het aangewezen deze stukken z.s.m. te verzenden, uiterlijk maandagochtend.

3. Kernpunten

Over de asielnoodmaatregelenwet heeft de Tweede Kamer meer dan 300 vragen gesteld. De beantwoording daarvan treft u in het bijgesloten concept voor de nota naar aanleiding van het verslag.

- Er is inbreng geleverd door de PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, SGP, ChristenUnie en Volt. De PVV, VVD, BBB en NSC en de SGP zijn (gematigd) positief. NSC stelt niettemin een aantal kritische vragen. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd waarom ervoor is gekozen om geen hardheidsclausule op te nemen voor uitzonderlijke schrijnende gevallen buiten het kerngezin. De overige fracties zijn kritisch.
- De beantwoording in de nota naar aanleiding van het verslag volgt de lijn van de memorie van toelichting en het nader rapport.

- De nota van wijziging herstelt enkele louter technische onvolkomenheden.
- Op 23 april heeft de Vaste Commissie voor Asiel en Migratie (VKC) besloten dat een nader verslag wordt uitgebracht met vragen over de adviezen van de tijdelijke commissie grondrechten en constitutionele toetsing over de wetsvoorstellen Asielnoodmaatregelenwet en Wet invoering tweestatusstelsel. De datum voor de inbreng daarvoor is vastgesteld op 15 mei.
- Op 23 april heeft de VKC u verzocht de Inspectie Justitie en Veiligheid te vragen om een reactie op zowel dit wetsvoorstel als de Asielnoodmaatregelenwet, met als aandachtspunt het gesignaleerde risico op grondrechtenschendingen door uitvoeringsproblemen. U heeft hierop geantwoord dat het de VKC vrijstaat dit verzoek zelf bij de inspectie in te dienen. Dat is inmiddels gebeurd.
- Tot op heden zijn zes amendementen ingediend bij het wetsvoorstel.¹

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en Bestuursrecht

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

4. Toelichting

4.1 Algemeen

Op 25 oktober 2024 hebben de coalitiepartijen en het kabinet nadere afspraken gemaakt over de uitvoering van hoofdstuk 2 van het hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma. Daartoe behoort de afspraak dat er een 'Asielnoodmaatregelenwet' komt met een pakket aan maatregelen om de asielketen per direct en duurzaam te ontlasten en de instroom te verminderen. Over het naar aanleiding hiervan opgestelde wetsvoorstel is in het verslag een groot aantal vragen gesteld. In de beantwoording is nauw aangesloten bij de motivering zoals die is gegeven in de memorie van toelichting en het nader rapport.

4.2 Verhouding met het asielpact

Meerdere vragen gaan over de samenhang met het asiel- en migratiepact en de uitvoeringswet ter implementatie daarvan. Zoals bekend wordt nu voorzien alle maatregelen die in de asielnoodmaatregelenwet zijn opgenomen, behoudens de maatregel ten aanzien van de ongewenstverklaring, ook op te nemen in de Uitvoeringswet. In antwoord op de bedoelde vragen wordt beschreven dat ruimte wordt gezien het overgangsrecht onder de Uitvoeringswet zo in te richten dat de in de Uitvoeringswet opgenomen regels ook gelden voor asielaanvragen die zijn ingediend voor 12 juni 2026. Dit omdat de thans nog geldende Kwalificatierichtlijn en Procedurerichtlijn de maatregelen in dit wetsvoorstel toelaten en de Gezinsherenigingsrichtlijn na inwerkingtreding van het Europees Asiel- en Migratiepact van toepassing blijft. Indien de betreffende onderdelen deel blijven uitmaken van de Uitvoeringswet zijn na inwerkingtreding van de Uitvoeringswet de corresponderende bepalingen uit de asielnoodmaatregelenwet dus niet langer nodig. In de nota naar aanleiding van het verslag is hierover gezegd dat vanwege de noodzaak om direct en met urgentie de asielketen te ontlasten, de regering ervoor heeft gekozen om de inwerkingtreding van het Migratiepact niet af te wachten.

¹ Kamerlid Piri: overgangsrecht voor alle lopende aanvragen, terugdraaien van het schrappen van de verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, geldigheidsduur verblijfsvergunning handhaven op vijf jaar. Kamerlid Podt: evaluatie na drie jaar. Kamerlid Ceder: evaluatie na vijf jaar, schrappen verwijtbaarheidstoets (bij niet eerder gestelde nieuwe elementen).

4.3 Vragen nareis / grondrechten / 8 EVRM

Er zijn veel vragen gesteld over de beperking tot het kerngezin, in het bijzonder het schrappen van de mogelijkheid tot nareis voor ongehuwde partners. Conform de memorie van toelichting en het nader rapport is geantwoord dat de regering met deze beperktere definitie aansluit bij de minimumnormen uit de Gezinsherenigingsrichtlijn. Ongehuwde partners voor wie het (feitelijk) onmogelijk of zeer gevaarlijk is om in het land van herkomst te huwen, kunnen zich beroepen op het recht op eerbiediging van het gezinsleven zoals neergelegd in artikel 8 van het EVRM.

4.4 Openbaarmaking stukken

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie vragen naar de stukken waar naar wordt verwezen in de (vier) openbaar gemaakte beslisnota's. Voorgesteld wordt de stukken die niet eerder met de Kamer zijn gedeeld alsnog openbaar te maken. De inventarisatie van deze stukken treft u aan als bijlage bij deze nota. In de beantwoording wordt - overeenkomstig hetgeen wij met u bespraken - opgemerkt dat in een enkel geval wordt volstaan met overleggen van het gedeelte dat voor dit wetsvoorstel relevant is en de betreffende nota voor het overige niet wordt gedeeld, omdat deze niet ziet op dit wetsvoorstel.

Onderdeel van de te overleggen stukken is de zogeheten constitutionele toets van BZK. Hier wordt door de leden van de NSC-fractie expliciet naar gevraagd. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat deze toets inmiddels openbaar gemaakt is naar aanleiding van een WOO-verzoek van 'Follow the money'.²

Een gelijke handelwijze – overleggen – wordt voorgesteld voor de uitvoeringstoetsen die nog niet zijn gedeeld.

4.5 Evaluatie

Verschillende fracties vragen om de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen na drie jaar te evalueren. Hierop wordt welwillend gereageerd. Wel is opgemerkt dat een dergelijke evaluatie ook moet hebben voor het gegeven dat de onderhavige maatregelen onderdeel uitmaken van een breed pakket aan maatregelen om het beoogde doel te realiseren.

Volledigheidshalve wordt u erop gewezen dat amendementen zijn ingediend om een evaluatiebepaling in de wet op te nemen (zie voetnoot 1). Bij het onderhavige wetsvoorstel is dat (nog) niet gebeurd. Dat is in de beantwoording ook niet toegezegd.

4.6 Onderliggende regelgeving (aanpassing Vreemdelingenbesluit 2000)

Naar aanleiding van vragen hierover wordt opgemerkt dat de wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 nog niet gereed is en dat deze om onnodig werk en fouten te voorkomen in een later stadium in procedure wordt gebracht. Toegelicht wordt dat het doorvoeren van de wijzigingen een grotendeels technische exercitie zal zijn omdat de strekking van de wijzigingen immers in de meeste gevallen

² <https://www.documentcloud.org/documents/25905333-wetgevingstoetsen-nieuwe-asielwetgeving-definitief/>

rechtstreeks zal voortvloeien uit het wetsvoorstel en de daarbij behorende toelichting. De wijzigingen ter uitvoering van de maatregel die voorziet in de verruiming van de mogelijkheden tot ongewenstverklaring hebben mogelijk een inhoudelijker karakter. Op de invulling zoals nu voorzien, wordt in antwoord op enkele vragen echter al kort ingegaan. Toegelicht is bijvoorbeeld dat in het Vreemdelingenbesluit in ieder geval de duur van de ongewenstverklaring zal worden bepaald.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

4.7 Korte consultatieperiode / Adviesraad migratie niet om advies verzocht.

Er wordt expliciet gevraagd naar het niet betrekken van het ongevraagde advies van de Adviesraad Migratie. Dit advies kon ook in de fase van het opstellen van het nader rapport niet meer worden verwerkt. Opgemerkt wordt dat het advies de regering niet tot andere inzichten heeft geleid.

4.8 Vragen m.b.t. uitbreiding ongewenstverklaring

Voor de uitvoerbaarheid geldt dat de ketenbrede uitvoeringstoets naar verwachting in de zomer van 2025 wordt afgerond. In lijn met de opmerkingen in eerdere beslisnota's, kunnen wij u nu dus niet zeggen wat de effecten voor de betrokken uitvoeringspartners zullen zijn.

Er wordt ook gevraagd naar aantallen. Bij de verkenning die in 2022 is uitgevoerd, is ingeschat dat het jaarlijks 400 extra ongewenstverklaringen betreft. Dit staat ook in de memorie van toelichting. Inmiddels is echter de uitvoeringstoets gestart. Op basis van een actuele berekening wordt in het kader van deze uitvoeringstoets uitgegaan van een bandbreedte van jaarlijks 800 tot 1.200 extra ongewenstverklaringen. Deze globale schatting is gebaseerd op het verschil tussen het aantal opgelegde ongewenstverklaringen voor de implementatie van de Terugkeerrichtlijn (in 2011) en het aantal opgelegde ongewenstverklaringen en zware inreisverboden na de implementatie van de Terugkeerrichtlijn.

Hoeveel ongewenstverklaringen daadwerkelijk kunnen en zullen worden opgelegd is niet op voorhand te zeggen en hangt onder andere samen met de inzichten uit de uitvoeringstoets alsmede de nog uit te werken lagere regelgeving. Daarbij zullen uitvoeringskeuzes worden gemaakt waarbij een balans moet worden gevonden tussen de mogelijkheid om een ongewenstverklaring op te leggen en de daadwerkelijk effectuering daarvan. Bij het maken van deze keuzes worden ook inzichten over de effectiviteit meegenomen, zoals dat de dreiging van een ongewenstverklaring – ook zonder daadwerkelijk op te leggen – al het beoogde effect kan sorteren.

In de beantwoording herhaalt u ten slotte dat uw focus ligt op criminele vreemdelingen die overlast veroorzaken en waarbij openbareordeproblemen spelen. Het is daarmee goed mogelijk dat het aantal extra op te leggen ongewenstverklaringen lager zal zijn dan de genoemde bandbreedte, zonder dat de effectiviteit van het instrument vermindert.

4.9 Nota van wijziging.

Met de nota n.a.v. het verslag wordt tevens een nota van wijziging ingediend. De hierin opgenomen wijzigingen zijn technisch of redactioneel. Onder meer is in het

verlengde van de op 22 april jl. door de Eerste Kamer aangenomen verzamelwet, die het inreisverbod betrof, uw bevoegdheid een ongewenstverklaring (tijdelijk) op te heffen redactioneel verbeterd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Het andere punt is aangepast naar aanleiding van commentaar van de IND. Gewijzigd wordt dat als een verblijfsvergunning asiel onbepaalde tijd – deze figuur wordt voor de toekomst afgeschaft, maar bestaande vergunningen worden geëerbiedigd – wordt ingetrokken en een ongewenstverklaring wordt opgelegd, de rechtsmiddelen zo veel mogelijk worden geconcentreerd (rechtstreeks beroep). In het wetsvoorstel was dat abusievelijk niet gebeurd, waardoor de intrekking rechtstreeks tot beroep zou moeten leiden en de ongewenstverklaring tot bezwaar.

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

4.10 Financiële overwegingen

Er zijn vragen gesteld over de financiering van het wetsvoorstel, primair voor de betrokken partijen in de asielketen. In antwoord daarop is opgenomen dat de financiële consequenties van dit wetsvoorstel voor de uitvoeringsorganisaties door middel van uitvoeringstoetsen in kaart zijn gebracht en dat de uitkomsten van de uitvoeringstoetsen zijn opgenomen in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel. Voorts wordt aangegeven dat de keten bij de implementatie van de maatregelen zal worden ondersteund en dat zal worden voorzien in de benodigde middelen om de beoogde wijzigingen mogelijk te maken. Ook wordt opgemerkt dat de regering daartoe 115 mio beschikbaar heeft gesteld. De verdeling van deze middelen wordt nog nader uitgewerkt.

Dit staat los van de reguliere uitvoeringskosten in de asielketen en de knelpunten daarbij. Op basis van een nieuwe meerjaren productie prognose (MPP) wordt bezien welke middelen de komende jaren nodig zijn.

4.11 Communicatie

Er is geen actieve communicatie voorzien. DCOM is op de hoogte.

4.12 Ontwikkelingen hiervoor

De eerdere ontwikkelingen zijn opgenomen in de nota van 27 februari 2025 over de verwerking van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

4.13 Afstemming

DGM (DMB en DRM), DFEZ.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Bijlage(n)

1. Nota naar aanleiding van het verslag
2. Aanbiedingsbrief
3. Nota van wijziging
4. N.a.v. verzoek Kamer over te leggen stukken
5. N.a.v. verzoek Kamer over te leggen uitvoeringstoetsen

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

Bijlage:

Vraag leden fractie GroenLinks-PvdA naar “alle documenten en bijlagen waarin wordt verwezen in de beslisnota’s van het wetsvoorstel”.

Voorgesteld wordt de volgende – niet eerder met de Kamer gedeelde – documenten over te leggen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
Bestuursrecht

Datum
15 mei 2025

Onze referentie
6392967

1. Consultatieversie van het wetsvoorstel
2. Consultatieversie van de memorie van toelichting
3. Beslisnota kortere duur verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd (5609439)
4. Beslisnota afschaffen verblijfsvergunning asiel onbepaalde tijd (5550719)
5. Beslisnota wijziging ongewenstverklaring (5811953)
6. Verkenning voor uitbreiding ongewenstverklaring (vindplaats: 4072849 (in zaak 4042564)).
7. Beslisnota aanbieding 110-111 Vw-pakket aan de ministerraad (5801574) (DEELS)
8. Aanbiedingsformulier aan MR voor adviesaanvraag RvS
9. Brief aan VP RvS met verzoek om spoedadvies RvS
10. Brief aan MP met verzoek om machtiging spoedadvies RvS
11. Formulier artikel 3.1 Comptabiliteitswet 2016
12. Wetgevingstoets JZW (eerste, bij nota voor adviesaanvraag RvS)
13. Wetsvoorstel bij beslisnota 5990014 (nota voor adviesaanvraag RvS)
14. Memorie van toelichting bij beslisnota 5990014 (nota voor adviesaanvraag RvS)
15. Aanbiedingsformulier aan RAenM / MR voor NR
16. Wetgevingstoets voor NR
17. Constitutionele toets
18. Memorie van toelichting met bijgehouden wijzigingen
19. “nader rapport en (20.) de gewijzigde memorie van toelichting, alsmede (21.) het ongewijzigde wetsvoorstel” (gevoegd bij nota 27 februari 2025).